

عنوان مقاله:

بررسی اخلاقی جعل پیشینه در پژوهش

محل انتشار:

سومین همایش ملی بزرگداشت سهروردی با موضوع اخلاق کاربردی (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسنده:

سیدزین العابدین صفوی - عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان-گروه معارف اسلامی

خلاصه مقاله:

در اخلاق پژوهش، آفتی پنهان و در عین حال رایج وجود دارد که گاهی از آن نیز به انتحال تعبیر می کنند. انتحال در یک معنا، خود را به نحله یا قبیله ای منسوب کردن و مذهبی را برای خود دعوی کردن است. در اخلاق پژوهش وقتی سخن از انتحال می رود، معمولاً به معنای مشهور آن (سرقت ادبی) می پردازند ولی در این معنی، اندیشه هایی که از فقر سابقه ی تاریخی رنج می برند، تلاش می کنند برای خود پیشینه ای مجعول و شجره نامه ای موهوم، دست و پا کنند. این آفت و پنهان تر و بالطبع خطرناک تر از آن است. در این جا از « سرقت ادبی » فراتر از خانه ی دیگران چیزی سرقت نمی شود بلکه مدعی، مال خود را بی اجازه و دزدانه در خانه ی دیگری می گذارد و ادعا می کند که این مال، نه به من که به این خانه ی معروف تعلق دارد. در پژوهش، گاهی مدعی به صد تقویت ادعای خویش، در تلاش است آن را به مکتب یا نویسنده ای معروف و معتبر منتسب کند و یا برای سخن خود سابقه تاریخی جعل کند. سرقتی که در اینجا رخ می دهد، نه سرقت مالک که سرقت مالک است. در سرقت ادبی سارق ادعا می کند این سخن نه مال دیگری که مال من است ولی سارق در اینجا ادعا می کند این سخن مال من نیست بلکه متعلق فلان چهره ی موجه و بسیار معروف و ریشه دار است. مدعی در این مجال خود را معمولاً به نحله هایی می بندد که در دسترس نبوده و در جامعه ی مخاطب مدافعی جدی ندارند و کسی از او دلیل و سند نمی خواهد. طبیعی است که به هنگام مطالبه ی سند مدعی دست به تأویل و تفسیر به رأی می زند. استاد مطهری، به مصادیقی از این رفتار در نوشتار های مارکسیست ها و گروه های التقاطی اشاره می کند که با تأویل سخنان برخی از بزرگان تاریخ برای خود پیشینه می سازند. این عمل غیر اخلاقی با بهره گیری از روحیه ی سنت گرایی مخاطب، انس به گذشته، و برای فرار از فقر سابقه و تقویت روانی خود و تسهیل القاء نظر به مخاطب صورت می گیرد. کذب، فریبمخاطب، بی توجهی به حقوق معنوی غیر، استفاده از موقعیت و آبروی دیگران و ضربه زدن به آن و... از جمله عناوینی هستند که در درون این معضل اخلاقی وجود دارد

کلمات کلیدی:

اخلاق در پژوهش، جعل پیشینه، سرقت ادبی، انتحال

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/189301>

